

Referanse: KM 11/11

Regler for valg av Kirkeråd

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet endrer Regler for valg av Kirkeråd §§ 1-1, 5-7 og 5-8 fastsatt av KM 2011, i samsvar med kl § 25 første ledd.

§ 1-1 første punktum siste komma skal lyde:
«, alle med personlige varamedlemmer»

§ 5-7 nytt tredje og fjerde punktum utgår:
Det skal utpekes like mange vararepresentanter som det antall leke medlemmer som er valgt fra bispedømmerådet. Hvis det er flere leke medlemmer fra samme bispedømme, rangeres vararepresentantene fra dette bispedømmet i rekkefølge.

§ 5-7 skal lyde:
Varamedlem for lek representant fra et bispedømme er den leke kandidaten fra vedkommende bispedømme som har fått nest flest stemmer under valget i Kirkemøtet. Hvis det ikke er avgitt stemmer på annen kandidat eller hvis det ikke er annen kandidat, utpeker vedkommende bispedømmeråd vararepresentanten

Tilsvarende endring gjøres også i § 5-8, der følgende tillegg utgår:
Varamedlem for lek kirkelig tilsatt er den som har fått nest flest stemmer under valget i Kirkemøtet. I det tilfelle lek kirkelig tilsatt blir valgt til leder av Kirkerådet og er eneste representant fra sitt bispedømme, utpeker vedkommende bispedømmeråd vararepresentanten.

§ 5-8 skal lyde:
Varamedlem for lek kirkelig tilsatt er dennes varamedlem til vedkommende bispedømmeråd.

2. Kirkemøtet 2012 orienteres om de endringene som Kirkerådet har funnet å måtte gjøre i Regler for valg av Kirkeråd.
3. Kirkerådet mener det er behov for å gjennomgå Regler for valg av Kirkeråd før neste valg skal avholdes.

Saksorientering

Bakgrunn

Da Kirkemøtet behandlet Regler for valg av Kirkeråd i 2011, sak KM 11/11, ble det fastsatt noen bestemmelser som Kirkemøtet ikke hadde myndighet til å vedta.

Det gjelder bestemmelsen i § 1-1 siste ledd første punktum, som ble endret fra ”alle med personlige varamedlemmer” til ”alle med varamedlemmer.”

Det heter i komiteens merknader:

Komiteen fremmer også en mindre endring i regler for vararepresentant til leke medlemmer av Kirkerådet. For de tilfeller et bispedømme er representert med flere leke medlemmer, innføres en prioritering mellom vararepresentantene. Med dette oppnås større kontinuitet i bruk av vararepresentanter.

For lek kirkelig tilsatt fremmes forslag om en varaordning hvor den med nest flest stemmer fra valget i Kirkemøtet blir vararepresentant. Dette skjer for å sikre at flest mulig av varamedlemmene er faste representanter i Kirkemøtet.

Det gjelder videre § 5-7 der det ble tatt inn følgende bestemmelse i nytt tredje og fjerde punktum:

Det skal utpekes like mange vararepresentanter som det antall leke medlemmer som er valgt fra bispedømmerådet. Hvis det er flere leke medlemmer fra samme bispedømme, rangeres vararepresentantene fra dette bispedømmet i rekkefølge.

I praksis vil et bispedømme kunne bli representert med flere enn ett lekt medlem. Dette gjelder i inneværende periode Helene Bjerkestrand og Harald Askeland fra Tunsberg. Varamedlem til disse er det Tunsberg bispedømme som utpeker, jf. KM 2.7.10 s. 18.

Dette gjelder også § 5-8 som gir bestemmelser om hvem som er vararepresentant for den som er valgt som lek kirkelig tilsatt.

Varamedlem for lek kirkelig tilsatt er den som har fått nest flest stemmer under valget i Kirkemøtet. I det tilfelle lek kirkelig tilsatt blir valgt til leder av Kirkerådet og er eneste representant fra sitt bispedømme, utpeker vedkommende bispedømmeråd vararepresentanten.

Dette vil i tilfellet medføre at den som fikk nest flest stemmer kommer fra et annet bispedømme enn den som er valgt som medlem, og vil dermed kunne medføre at den bispedømmevise sammensetningen ikke oppfyller vilkårene i kirkeloven. Ved valget i KM 2010 ble Tone Synnøve Ø. Steinkopf valgt. Jan Erik Sundby fikk nest flest stemmer som lek kirkelig tilsatt og ville etter de nye reglene bli fast varamedlem, mens det er Tone Therese Totland som er satt opp som vararepresentant for Tone Steinkopf. (KM 2.7/10)

Det vil også kunne gjelde prester, der de som har fått nest flest stemmer i Kirkemøtet, ikke blir vara, men en må velge/utpeke vararepresentanter for prestene fra de bispedømmer som har fått valgt inn prest.

Hjemmelsgrunnlaget

Kirkemøtet har hjemmel for å fastsette nærmere regler for valg av Kirkeråd, jf. § 25 fjerde ledd, innen de rammer som er gitt i kl § 25 første ledd, som bestemmer at

«Kirkemøtet velger på sitt første møte i bispedømmerådernes valgperiode... et Kirkeråd bestående av 10 leke medlemmer, hvorav en er kirkelig tilsatt, og 4 prester, alle med personlige varamedlemmer.»

De regler Kirkemøtet fastsetter, må ligge innenfor de vilkår og rammer som er fastsatt i loven eller ved en delegasjon. Det vil være departementet som må vurderer om KM her har gått for langt.

Dette krever en opprydding.

Dersom Kirkemøtet har fastsatt regler som ligger utenfor det som er hjemlet, må enten saken legges frem for Kirkemøtet som omgjør vedtaket, eller om dette vil kunne ivaretas av Kirkerådet, som fungerer som kirkemøte mellom kirkemøtesamlingene, jf. kl § 25 annet ledd. Med hjemmel i valgreglene § 7-2, har Kirkemøtet gitt Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i valgreglene. Det er ikke urimelig å tenke seg at denne hjemmelen kan anvendes i dette tilfelle.

Sekretariatet vurderer det slik at bestemmelsen som ble foreslått av komiteen i 2011 og vedtatt av Kirkemøtet, ble gjort i god hensikt, men at man ikke fikk kvalitetssikret disse endringene i forhold til Kirkemøtets myndighet. Komiteen vurderte endringene som en forbedring som ville skape bedre kontinuitet, men hadde ikke tilstrekkelig oppmerksomhet på de begrensninger som ligger i kirkeloven § 25 første ledd. Vi vurderer dette nærmest som en uheldig inkurie, da hovedfokus på Kirkemøtet angikk andre forhold enn rangering av varamedlemmene.

Det er likevel beklagelig at vi ikke ble oppmerksomme på dette før nå, da arbeidet med å nominere medlemmer til nytt Kirkeråd skal igangsettes og velges på Kirkemøtet 2012.

Vi vurderer det derfor slik at de aktuelle vedtakene som KM 2011 fattet, formelt må omgjøres.

Videre arbeid

Kirkemøtets anliggende om prioritering mellom vararepresentantene for å oppnå større kontinuitet i bruk av vararepresentanter, følges opp når regler for valg av Kirkerådet skal vurderes før neste valg.